

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/305/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612212077
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2013:4612212077.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti S. a to: V., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, odborom sociálnych vecí a rodiny, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX a V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh na zníženie výživného **z a m i e t a.**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 7P/58/2012 zo dňa 10.05.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6CoP/25/2012 zo dňa 26.09.2012 bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý.

Následne dňa 10.12.2012 opätovne otec podal návrh na zníženie výživného, v ktorom návrhu uviedol tie isté dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu na zníženie výživného, tak ako v predchádzajúcom konaní. Uviedol v návrhu, že je toho názoru, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti, teda zmenila sa jeho finančná situácia, keďže jeho príjem zo živnosti neexistuje, keďže z dôvodu neustáleho zadlžovania musel živnosť pozastaviť, avšak v súčasnej dobe pracuje ako obchodný zástupca, aby sa jeho dlh voči zdravotnej poisťovni a sociálnej poisťovni nezvyšoval. Poukázal na to, že zo spoločného manželstva majú veľa pôžičiek, ktoré posledný súd vyhodnotil ako pôžičky na podnikanie, s čím on však nemôže súhlasiť, lebo to boli peniaze na spoločné bývanie, keďže matka maloletých detí bola na materskej dovolenke. V súčasnej dobe je v pracovnom pomere, začali postupne chodiť exekúcie, takže jeho príjem činí 160,- eur netto a už veľmi dlho nedokáže nič splácať, lebo je toho veľmi veľa a podarilo sa mu doplatiť výživné po 7 mesiacoch, čo však musel riešiť ďalšou pôžičkou, nakoľko výživné je vymáhané cestou exekútora. Nemá z čoho platiť také vysoké výživné, keďže jeho skutočný príjem je oveľa nižší ako výživné. Má za to, že keďže obe maloleté deti navštevujú materskú škôlku a matka maloletých detí môže chodiť do práce, žiadal znížiť výživné na obe maloleté deti zo sumy 300,- eur na sumu 150,- eur na obe maloleté deti.

Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila a vo vyjadrení uviedla, že poberá len rodičovský príspevok a príspevok na dieťa, pričom otec maloletých detí viac ako 6 mesiacov si neplnil vyživovaciu povinnosť a spláca dlhy z ich manželstva, ktoré sú na jej meno, avšak otec maloletých detí tieto pôžičky si zobral kvôli svojim potrebám. Prostriedky z týchto dlhov použil na svoje potreby, internet a podnikanie.

Taktiež poukázala na to, že spláca pôžičku v Tatra banke, ktorú má uhrádzať po 150,- eur mesačne a Telecom 30,- eur mesačne, avšak vzhľadom na to, že otec maloletých detí si neplnil vyživovaciu povinnosť a nemala z čoho živiť maloleté deti, nemohla pokračovať v týchto splátkach preto sa dohodla na nižších splátkach. Poukázala na to, že kvôli otcovej nezodpovednosti zostala i s deťmi na ulici, pretože museli ísť z bytu, ktorý mali v podnájme, lebo neuhradil nájomné včas, preto v súčasnej dobe býva s maloletými deťmi v rodinnom dome priateľa, to však neznamená, že by tu bývala zadarmo, pretože prispieva mesačne sumou 150,- eur na domácnosť.

Kolízny opatrovník doporučil návrh otca ako neopodstatnený zamietnuť, nakoľko nie je na prospech maloletých detí.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, správou zamestnávateľa otca, zamestnávateľa priateľa matky, dokladmi o poplatkoch, dokladmi o príkaze na začatie exekúcie, pripojením spisu Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 7P/58/2012 a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania boli rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 7C/199/2010 zo dňa 02.05.2011 rozvedení a bola schválená rodičovská dohoda tak, že obe maloleté deti pochádzajúce z manželstva to V. a N. boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na každé dieťa 150,- eur mesačne.

V čase poslednej úpravy výživného otec maloletých detí bol živnostník a z tejto činnosti dosahoval príjem od 0,- eur do 2.000,- eur mesačne, s tým, že spláca úvery v celkovej sume 1.500,- eur mesačne.

Matka maloletých detí v čase poslednej úpravy výživného bola na materskej dovolenke a bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 190,10 eur a rodinných prídavkov vo výške 44,02 eur.

V súčasnej dobe matka maloletých detí poberá rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur a žije v spoločnej domácnosti s priateľom W. A. a za ubytovanie (podnájom) platí sumu 150,- eur mesačne. Maloletá V. má 5 rokov, navštevuje MŠ, K., kde jej matka platí stravné 25,- eur mesačne a 7,- eur mesačne poplatok. Navštevuje psychologickú ambulanciu W. D. v C.. Hradí dlh voči Tatra banke a to spotrebný úver mesačne splátkami 10,- eur, celková výška pohľadávky je 2.754,- eur, ďalej platí 30,- eur mesačne splátku spoločnosti Slovak Telecom, a.s.. Finančne jej pomáha priateľ. Je poberateľkou náhradného výživného na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany č. A/XXXX/XXXXX/X zo dňa 14.11.2012.

V súčasnej dobe otec pracuje v spoločnosti Innovia, s.r.o., Na hlinách 12, Trnava, pričom čistá mzda činí 318,11 eur a zo správy zamestnávateľa vyplýva, že sú prevádzané zrážky zo mzdy otca maloletých detí na základe príkazu na začatie exekúcie č.Ex 1057/12, Ex 1546/11, Ex 20/2012, Ex 4603/2012, Ex 2151/2012. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá je zamestnaná a pracuje pre OSP Slovensko, s.r.o., Ivánka pri Dunaji, prevádzka Hotel Sandor Pavillon, Piešťany, na pozícii čašníčka. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou na samostatnom poschodí v rámci rodinného domu, pričom v rodinnom dome žije i jeho otec Q., ktorý je SZČO - murár a matka Q., ktorá je nezamestnaná. Obe rodiny fungujú finančne samostatne.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery

povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní , obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu , ak sa zmenia pomery.

Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov zistených porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností - na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb

detí, najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ale

i zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, a musí taktiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 ZR. Rovnako tak nemôže opomenúť existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 ZR zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods. 1 ZR, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené pomery dieťaťa sú závislé

predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými iba bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.)

Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká jeho narodením. (§ 7 ods. 1 Obč. zákonníka)

Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch.

Súd na základe prevedeného dokazovania mal za to, že návrh otca na zníženie výživného je neopodstatnený, keďže od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu, Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 7C/199/2010 zo dňa 02.05.2011 právoplatný dňa 01.06.2011, kedy bolo upravené výživné na obe maloleté deti pre čas po rozvode uplynulo takmer vyše roka. Súd na strane účastníkov nezistil takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti. Otec maloletých detí uviedol, že v čase rozvodu manželstva sa dohodli na výživnom vo výške 300,- eur , v tom čase bol zamestnaný, mal príjem , avšak v tom čase mal i dlhy, avšak súhlasil s výživným , preto lebo vedel, že matka bude s deťmi bývať v podnájme. V súčasnej dobe však dlhy mu naďalej zostali, je zamestnaný, avšak dlhy sa mu zvýšili aj kvôli výživnému. V súčasnej dobe pracuje ako obchodný zástupca, má príjem , avšak z tohto príjmu sú mu prevádzané zrážky zo mzdy z titulu exekúcií. Matka je v súčasnej dobe na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavky na deti. Pokiaľ otec maloletých detí uvádzal, že na strane matky došlo k zmene pomerov, že nemusí platiť za podnájom 300,- eur mesačne, súd má za preukázané, že po uhradení nevyhnutných poplatkov matke zostane cca 150,- eur na mesiac, ktorá suma by mala pokryť stravu, oblečenie, hygienu, plienky a lieky. Je zrejmé, že táto suma nie je postačujúca, pričom matka na rozdiel od otca nemá možnosť sa zamestnať, nakoľko maloletá N. má 3 roky. Skutočnosť, že otec nezvláda splácať dlhy, nemôže byť na ujmu maloletých detí, keďže ich výživa má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča a tiež to, že otec sa zadlžil natoľko, je predovšetkým jeho nerozvážnosť. Súd preto návrh otca na zníženie výživného zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písm. a/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 - 3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.